

Angajații asociației care folosesc automobile personale (sau în baza de procură) pentru călătorii de serviciu au dreptul de a încheia un acord în acest sens cu entitatea ai cărei angajați sunt. Dreptul de compensare a cheltuielilor aferente utilizării automobilului personal în scopuri de serviciu se reglementează de Codul muncii al RM și reprezintă relații de muncă între angajator și angajat.

În acest context, conform alin. (1), lit. c), art.51 din Codul muncii, în afara clauzelor generale prevăzute la art.49, părțile pot negocia și include în contractul individual de muncă (CIM) clauze specifice, cum ar fi clauze referitoare la compensarea cheltuielilor de transport.

Art.192 din Codul muncii prevede că « *Salariatului care folosește, cu acordul sau știrea angajatorului și în interesul acestuia, bunurile personale și plătește compensația pentru utilizarea și uzura mijloacelor de transport, instrumentelor, utilajului, a altor materiale și mijloace tehnice ce-i aparțin și i se compensează cheltuielile legate de utilizarea lor.* ».

De regulă, clauzele referitoare la compensarea cheltuielilor de transport salariatului se negociază prin acordul scris al părților CIM întocmit conform cerințelor art.68 CM ce prevede că CIM poate fi completat printr-un acord suplimentar semnat de părți, care se anexează la contract și este parte integrantă a acestuia. În acest acord suplimentar se stabilesc cuantumul și modul de plată a compensației cheltuielilor privind utilizarea și uzura mijlocului de transport, ce-i aparține salariatului.

Deci, rezumăm: obligațiunea entității (inclusiv, a asociației obștești) de a compensa cheltuielile angajatului în legătură cu utilizarea transportului personal al acestuia apare în cazul următoarelor condiții:

- automobilul este proprietatea angajatului (sau este folosit în baza de procură) și se utilizează personal de către acesta;
- automobilul se utilizează în interes de serviciu;
- angajatorul și-a exprimat acordul de utilizare de către angajat a automobilului personal;
- în scopul coordonării mărimii compensației cheltuielilor angajatului, între ultimul și angajator se încheie o înțelegere în formă scrisă, care se anexează la contractul individual de muncă al angajatului respectiv.

Totodată, clauzele referitoare la compensarea cheltuielilor de transport pot fi negociate și prin acordul scris al părților CIM întocmit conform cerințelor art.68 din CM ce prevede că CIM poate fi completat printr-un acord suplimentar semnat de părți, care se anexează la contract și este parte integrantă a acestuia. În acordul menționat, în particular, se vor indica: datele tehnice și de înregistrare a automobilului, dreptul salariatului asupra automobilului, modul de utilizare a automobilului (timpul, limitările posibile, mărimea compensării pentru utilizarea automobilului (amortizarea) și modul de justificare a mărimii cheltuielilor legate de exploatarea automobilului în scopuri de serviciu (combustibil, reparații, etc). Acordul poate fi completat, precizat și adaptat de către părți, ținându-se cont de specificul activității de bază a entității, de alți factori posibili – financiari și/sau tehnico - organizatorici.

Pentru încheierea acordului (contractului), angajatul trebuie să depună o cerere scrisă.

În baza cererii scrise a salariatului Angajatorul emite un ordin, în care se indică:

- salariatul - proprietarul transportului personal;
- modul, în care se va compensa, după caz, costul combustibilului consumat în scopuri de serviciu, în baza foilor de parcurs;
- alte cheltuieli în legătură cu utilizarea transportului personal.

Compensarea cheltuielilor ce țin de utilizarea transportului personal este întemeiată în cazul, când poate fi dovedită documental folosirea acestuia în scopuri de serviciu de către angajatul-proprietar, funcțiile de serviciu ale cărui cuprind nemijlocit călătoriile cu transportul dat.

În cazul în care sumele compensațiilor nu pot fi dovedite, aceste cheltuieli nu se vor recunoaște în scopuri fiscale și vor fi constatate ca venit impozabile ale salariatului, care va primi compensația cheltuielilor menționate. În aceste cazuri este importantă și corectitudinea determinării sumelor compensate (ce fel de cheltuieli se compensează, în baza căror normative), a reflectării acestora în evidența contabilă și fiscală.

La calcularea compensațiilor, entitatea ține cont de zilele în care angajatul s-a aflat în concediu, pe foaie de boală, alte cazuri, în care automobilul personal nu s-a folosit real.

Analogic se vor evalua cheltuielile privind compensarea salariatului-proprietar de transport a combustibilului consumat în mărimea, ce depășește normele stabilite.

Lipsa concomitentă a consimțământului angajatorului privind folosirea transportului propriu al salariatului, precum și a acordul scris al părților privind mărimea și modul de plată a compensației negociate, exclude dreptul salariatului la compensarea cheltuielilor legate de folosirea transportului personal în interesele angajatorului.

Conform cerințelor fiscale, în cazul în care entitatea va achita salariatului și o compensație pentru uzura mijlocului de transport, aceasta sumă se tratează ca sursa de venit impozabilă conform art.18, lit. o) din Codul fiscal.

Astfel, în cazul achitării de către entitate în favoarea salariatului a unei compensații pentru uzura automobilului în baza prevederilor CIM, aceasta va avea obligația de a reține, în prealabil, ca parte a impozitului, o sumă în marime de 12% din suma compensației îndreptată spre plată. Mărimea compensației se va impozita la sursa de plată separat de salariul angajatului respectiv, iar persoana fizică beneficiara urmează să-și calculeze și onoreze obligațiile fiscale privind impozitul pe venit conform legislației fiscale. Expunerea concludentă asupra tratamentului fiscal necesită cunoașterea circumstanțelor specifice fiecărui caz în parte, cu luarea în considerare a tuturor aspectelor ce caracterizează situația respectivă.

Mai jos este prezentat un model de acord suplimentar privitor la plata compensației pentru folosirea mijlocului propriu de transport în interesul angajatorului, care se anexează la CIM și este parte integrantă cu acesta.

ACORD SUPLIMENTAR (model)
la contractul individual de muncă
nr. _____ din _____ 20 _____

„_____” _____ 20_____

(localitatea)

Noi, părțile contractului individual de muncă nr. _____ din _____ 20____, în conformitate cu prevederile art.68 și 192 din Codul muncii, am convenit asupra următoarelor:

1.A completa pct.18 din contract cu următoarea clauză:

”Pentru folosirea parțială în interesul angajatorului de către salariat a propriului automobil cu nr.de inmatriculare _____, acestuia i se va achita lunar din contul angajatorului o compensație bănească pentru acoperirea parțială a cheltuielilor legate de uzura mijlocului de transport în sumă de _____MDL.”

2.Prezentul acord suplimentar se anexează la contractul individual de muncă vizat, care devine partea lui integrantă.

= ANGAJATOR =

= SALARIAT =

_____.